

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-147>

УДК 336.71

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ БАНКІВ УКРАЇНИ

THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE COMPETITIVENESS MANAGEMENT OF UKRAINIAN BANKS

Алексєєнко Інна Ілвівна

кандидат економічних наук, доцент,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8803-1615>

Геріч Діана Володимирівна

магістр 2-го року навчання,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-3748-5777>

Aleksieienko Inna, Herich Diana

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Стаття присвячена аналізу сучасних тенденцій цифрової трансформації банківського сектору в Україні та світі. Розглянуто ключові аспекти цифровізації банківської діяльності, такі як розвиток інтернет- та мобільного банкінгу, впровадження штучного інтелекту, оптимізація організаційної структури банків, співпраця з FinTech-компаніями. Доведено, що активна співпраця з FinTech-компаніями забезпечують ефективність сучасної бізнес-моделі банку та його конкурентоспроможність. Це сприяє інтеграції банків та FinTech і розвитку відкритого банкінгу. Проаналізовано динаміку основних фінансових показників діяльності банків України в умовах цифрової трансформації, а також проведено порівняльний аналіз рівня проникнення цифрових банківських послуг в Україні та країнах Європи. Проаналізовано вплив цифровізації на управління конкурентоспроможністю банків.

Ключові слова: банківський сектор, інтернет-банкінг, мобільний банкінг, FinTech, цифровізація, інновації, конкурентоспроможність банку.

This article analyzes current trends in the digital transformation of the banking sector in Ukraine and globally. To this end, the key aspects of digitalization of banking activities are considered in the work using the methods of analytical comparison and graphical representation. These aspects include the development of internet and mobile banking, the implementation of artificial intelligence, optimization of the organizational structure of banks, cooperation with FinTech companies, and others. The dynamics of the main financial performance indicators of Ukrainian banks in the context of digital transformation are analyzed, and a comparative analysis of the penetration level of digital banking services in Ukraine and European countries is carried out. The influence of digitalization on managing the competitiveness of banks was analyzed. It has been proven that the impact of digitalization on the competitiveness management of Ukrainian banks is multifaceted and significant. Digitalization enables banks to collect and analyze customer data, leading to better-targeted products and services. Advanced analytics improve risk assessment and management, allowing banks to make informed lending decisions. The rise of FinTech companies offering innovative financial solutions is forcing traditional banks to improve their digital offerings, which increases their competitiveness. Digital platforms allow Ukrainian banks to compete not only locally but also in international markets, broadening their customer base. Traditional banks are increasingly collaborating with FinTech companies to leverage their technological expertise and innovative solutions. Digitalization is reshaping the banking landscape in Ukraine, driving competitiveness by enhancing customer experience, improving operational efficiency, and fostering innovation. However, banks must navigate challenges such as cybersecurity threats and the need for regulatory compliance while ensuring that they do not alienate less tech-savvy customers. As the sector continues to evolve, those banks that effectively embrace digital transformation will likely emerge as leaders in the competitive market.

Keywords: banking sector, internet banking, mobile banking, FinTech, digitalization, innovation, competitiveness of the bank.

Постановка проблеми. Одним із найважливіших чинників стабільності банківської системи є фінансові результати діяльності банків, зокрема їхня прибутковість. Війна та криза в Україні, спричинена COVID-19, призвели до необхідності оптимізації діяльності банків. Цифрова трансформація є одним із найважливіших заходів, які можуть покращити діяльність та фінансові результати банків і зміцнити стабільність системи в цілому. Цифровізація дозволяє автоматизувати багато банківських процесів, таких як обробка заявок на кредити, управління рахунками та клієнтським сервісом. Це призводить до зниження витрат і підвищення швидкості обслуговування клієнтів, що є важливим фактором для конкурентоспроможності. З розвитком цифрових технологій банки стикаються з конкуренцією з боку FinTech компаній, які пропонують інноваційні фінансові рішення. Це змушує традиційні банки адаптувати свої стратегії та впроваджувати нові технології для збереження конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Швидкоплинність процесів впровадження цифрових технологій в усі сфери економічного та суспільного життя не залишаються поза увагою науковців і практиків. Серед останніх публікацій, питання впливу цифровізації на діяльність банківського сектору висвітлені в роботах таких вітчизняних науковців: Ачкасової С., Веселого І., Гасій О., Скорби Р., Рошко Н., Шелудько С. та інших. Всі автори сходяться в одному, що високий рівень конкретності в банківській сфері спонукає їх менеджмент до впровадження цифрових технологій, які сприяють спрощення та підвищенню якості обслуговування клієнтів і в зворотному напрямку підвищують імідж самого банку. Автори роботи [1] наголошують на необхідності розробки та впровадження ефективного механізму управління конкурентоспроможністю у сфері цифровізації та FinTech, що сприяло б як підвищенню продуктивності роботи самих банків, так і забезпечувало б зростання якості надання фінансових послуг та обслуговування клієнтів. В роботі [2] виокремлені проблеми розвитку онлайн-банкінгу в українських сучасних реаліях та розроблено рекомендації щодо покращення його функціонування на шляху до збільшення зручності використання банківських послуг в Україні. Питанням обґрунтування основних характеристик бізнес-моделі банку в умовах цифровізації та ключових аспектів

стратегічних їх перетворень у цифрову еру присвячені результати роботи [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Отже, останні наукові дослідження підтверджують значущість цифровізації при управлінні конкурентоспроможністю банків. Незважаючи на значну кількість досліджень та значні просування цифрових технологій в банківській сектор, їх аналіз та висвітлення досвіду впровадження у діяльності як вітчизняних так і зарубіжних банків потребують додаткових звідин.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Узагальнити сучасні тенденції та перспективи цифрової трансформації банківського сектору в Україні та світі, а також проаналізувати їх вплив на управління конкурентоспроможністю банків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифровізація банківського сектору є неминучим процесом, що змінює правила гри на ринку фінансових послуг. Вона сприяє появі нових бізнес-моделей та інноваційних технологій, які покращують ефективність, доступність та зручність банківських послуг.

FinTech-компанії, використовуючи передові технології та гнучкі підходи, створюють значну конкуренцію традиційним банкам, пропонуючи клієнтам більш вигідні та інноваційні рішення. Це змушує банки активно впроваджувати цифрові технології та шукати шляхи співпраці з FinTech-компаніями.

Ключовими аспектами успішної цифрової трансформації банківського сектору є орієнтація на клієнта, відкритість до інновацій та організаційна гнучкість. Тільки ті банки, які зможуть адаптуватися до нових вимог ринку та активно використовувати цифрові технології, зможуть забезпечити свою конкурентоспроможність та успішний розвиток у майбутньому.

Цифровізація банківської сфери вже призвела до значних змін, таких як розвиток інтернет- та мобільного банкінгу, спрощення обміну документами та ідентифікації клієнтів. Загалом, цифровізація банківського сектору є важливим процесом, який сприяє його розвитку та підвищенню ефективності. Вона відкриває нові можливості для банків та клієнтів, але водночас ставить перед ними нові виклики, які потребують активної адаптації та інноваційного підходу.

В умовах цифрової трансформації банківської системи та активного впровадження штучного інтелекту, банки переглядають свої бізнес-моделі та оптимізують організаційну

структуру. Це призводить до скорочення кількості структурних підрозділів, як показано на рис. 1.

Зменшення кількості відділень банків відбулося не тільки за рахунок зменшення кількості банків у банківському секторі. Так, банки скорочували власні мережі, паралельно із виходом деяких з них із ринку.

Якщо у 2013 році на банківському ринку працювало 180 банків із середньою кількістю 107 відділень на 1 банк, то на кінець 2023 року на банківському ринку залишилося 63 установи, а середня кількість відділень склала 82 одиниці на 1 банк. За досліджуваний період кількість відділень скоротилась на 73% з 2013 року.

Нині процеси скорочення мережі відділень банків в Україні посилюються на основі суттєвих аспектів безпеки та міграції населення (тимчасове переміщення ВПО, евакуація та переміщення із небезпечних районів, виїзд за кордон у пошуках безпеки тощо), що ще більше сприяє розвитку дистанційного обслуговування та цифровізації сектору в цілому.

На рис. 2 представлено обсяги доходів та банків України загалом та у розрахунку на 1 відділення за 2013–2023 рр.

Незважаючи на закриття відділень банківська мережа, починаючи з 2018 року, збільшувала обсяги генерації доходів, у той час як показник доходів у розрахунку на 1 відділення має постійну тенденцію до зростання протягом усього аналізованого періоду. У 2022 році обсяги отриманих доходів на 1 відділення мережі банківської системи склало

67,01 млн грн, що на 26,04 млн грн більше, ніж у попередньому році.

Поступове впровадження банками цифрових технологій, новітніх рішень дистанційної комунікації з клієнтами, а також гнучкість у трансформації, оптимізації і адаптації традиційних бізнес-процесів банків до нової реальності ведення бізнесу допомагає банкам наразі за надзвичайно несприятливого політично-військового та економічного середовища працювати і навіть отримувати прибуток.

Розглядаючи показники отриманого чистого прибутку банків України за 2013–2023 рр., можна дійти висновку, що він не має стабільної тенденції (рис. 3).

Протягом 2014–2017 років банківська мережа зазнавала збитків. Найбільший збиток було отримано у 2016 році розміром 159 388 млн грн. У 2020 та 2022 роках спостерігається зменшення чистого прибутку, порівняно із попередніми роками, що пов'язано із початком пандемії COVID-19 та початком повномасштабного вторгнення. Аналогічна ситуація спостерігається і за показником чистого прибутку у розрахунку на 1 відділення.

Найбільший показник чистого прибутку загалом та на 1 відділення спостерігається у 2023 році. Так, за цей рік банки України отримали прибуток у розмірі 21 921 млн грн та 16,12 млн грн на 1 відділення. Загалом, тенденція до зростання чистого прибутку спостерігається з 2016 року по теперішній час.

Проте, війна призвела до закриття багатьох відділень банків, особливо у зонах

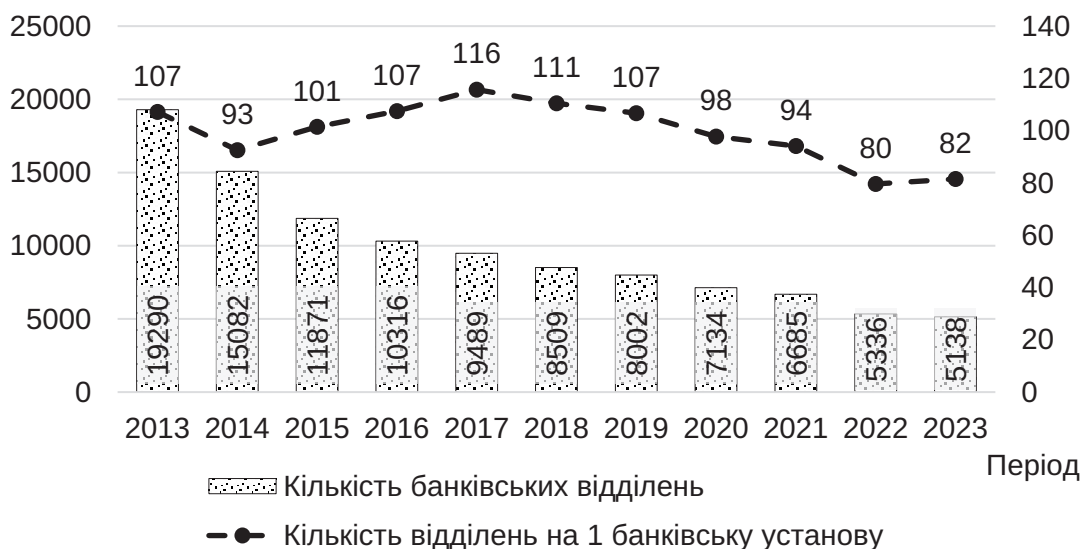

Рис. 1. Динаміка кількості діючих структурних підрозділів банків України за 2013–2023 рр.

Джерело: створено авторами за даними [5]

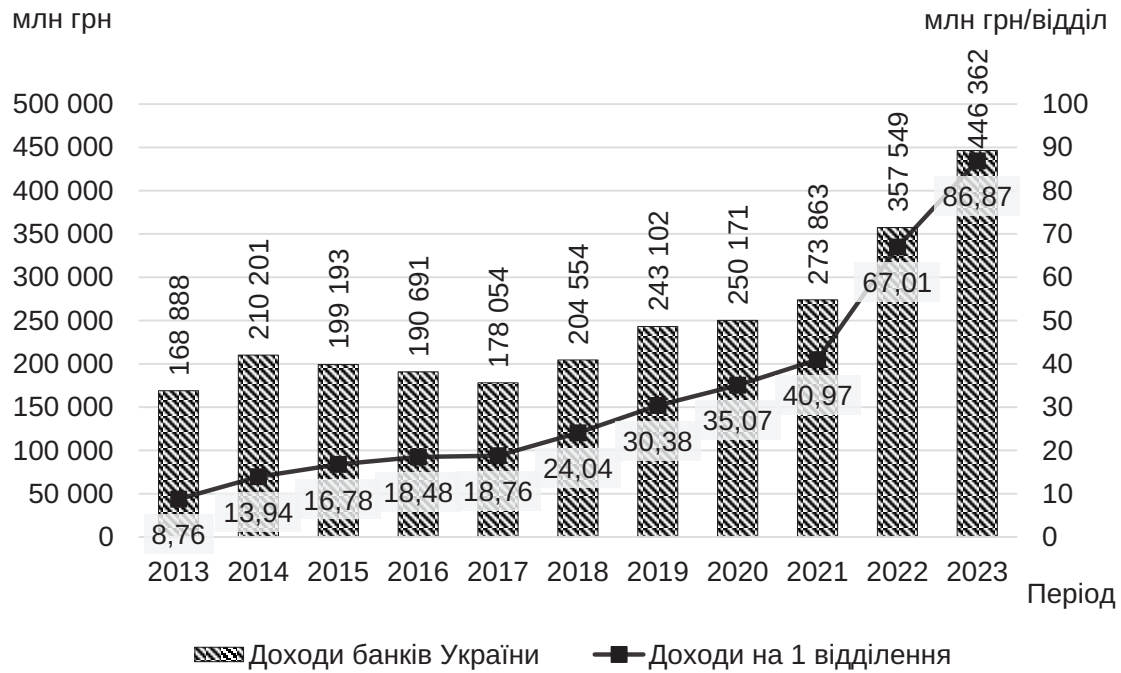

Рис. 2. Доходи банків України за 2013–2023 рр.

Джерело: створено авторами за даними [6]

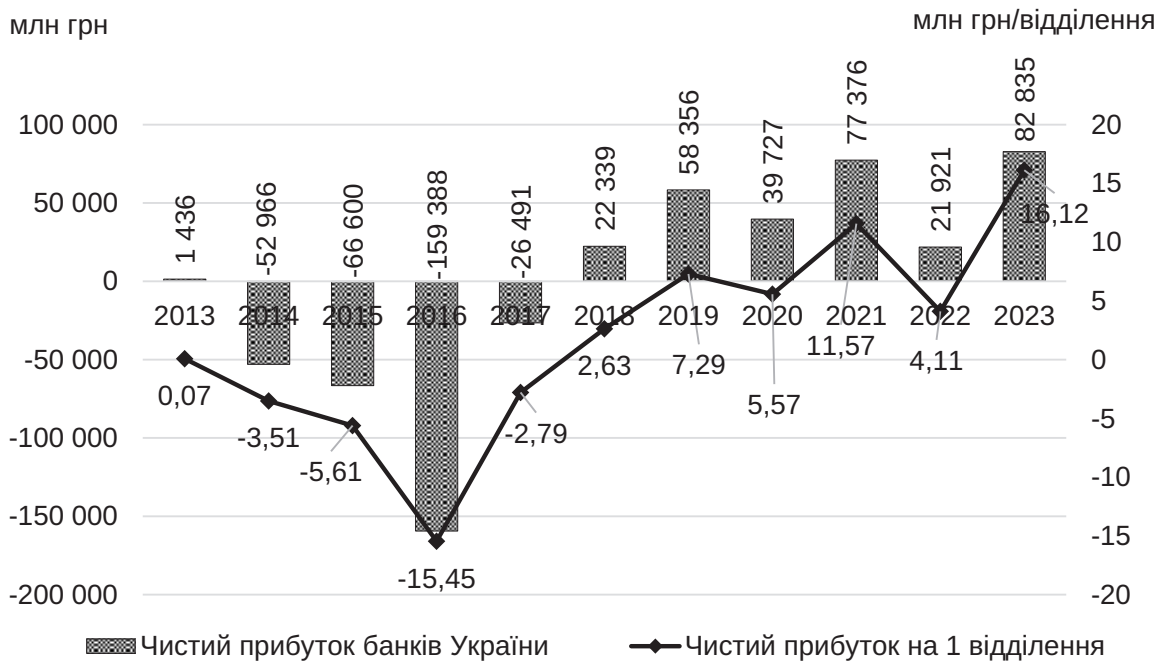

Рис. 3. Чистий прибуток банків України за 2013–2023 рр.

Джерело: створено авторами за даними [6]

бойових дій та на окупованих територіях, що може збільшувати середній дохід на одне відділення, навіть якщо загальний дохід банківської системи не змінився або навіть зменшився. Інфляція у 2022 році могла призвести до номінального зростання доходів банків,

навіть якщо реальний обсяг послуг, що надаються, не змінився.

Проведемо кореляційний аналіз, за допомогою якого дослідимо взаємозв'язок між чистим прибутком банків України та кількістю відділень банківської мережі. Найпростішим

видом кореляційного зв'язку є зв'язок між двома ознаками: результативною і факторною. Такий зв'язок називають парною кореляцією або простою кореляцією. Коефіцієнти регресії є величинами іменованими і мають одиниці вимірювання, що відповідають змінним, між якими вони характеризують зв'язок.

Після встановлення факторних та результативних показників визначається коефіцієнт кореляції, який може приймати значення від -1 до 1. Якщо значення коефіцієнта наближене до +1, то можна сказати, що наявна сильна позитивна кореляція між двома величинами. Якщо ж значення коефіцієнта близьиться до -1, то кореляція негативна. Коли значення коефіцієнта становить 0, то в такому випадку можна сказати, що кореляція між двома величинами відсутня [7]. Результати розрахунків, отримані за допомогою програмного продукту Microsoft Office Excel, представлені у табл. 1.

Отже, проведений розрахунок дозволив визначити, що коефіцієнт кореляції r складає $-1442932547 / \sqrt{(185901748 \cdot 52161035448)} = -0,46$. Це свідчить про помірну обернену залежність чистого прибутку від кількості відділень мережі банків. Тобто зі зниженням кількості відділень мережі банків відбувається зростання загального чистого прибутку, отриманого банківськими установами.

З кожним роком кількість активних користувачів Інтернет-банкінгу збільшується, про що

свідчить тенденція до зростання частки населення країн Європи, яка використовує Інтернет для Інтернет-банкінгу, за 2016–2023 рр. (табл. 2).

Станом на 2023 рік більше половини населення кожної з наведених країн використовує Інтернет для Інтернет-банкінгу. Такий стрімкий ріст кількості користувачів зумовлений зростанням масштабів цифровізації.

Рівень проникнення інтернет-банкінгу суттєво відрізняється між країнами. У 2023 році лідерами є Норвегія (95,85%) та Нідерланди (95,13%), а найнижчі позиції займають Греція (52,01%) та Італія (51,55%). Це може бути пов'язано з різним рівнем розвитку цифрової інфраструктури, фінансовою грамотністю населення, а також особливостями банківської системи та регулювання в кожній країні.

Найбільший приріст за період 2016–2023 рр. спостерігається в Ірландії (31,43%), Угорщині (30,26%) та Греції (32,85%), що може бути зумовлено активним впровадженням нових технологій банками, державними програмами підтримки цифрової трансформації, а також зміною поведінки споживачів.

Незважаючи на активний розвиток цифрових технологій у банківській сфері України, взаємодія з клієнтами все ще базується на традиційних підходах. Провідні банки вже створюють сучасні цифрові платформи для надання послуг, проте рівень використання онлайн- та

Таблиця 1

Кореляційний аналіз взаємозв'язку між чистим прибутком банків України та кількістю відділень банківської мережі

X	Y	$(X_i - \bar{X})$	$(Y_i - \bar{Y})$	$(X_i - \bar{X})^2$	$(Y_i - \bar{Y})^2$	$(X_i - \bar{X}) \times (Y_i - \bar{Y})$
19290	1436	9576,182	1568,273	91703258,2	2459479,347	15018064,78
15082	-52966	5368,182	-52833,7	28817376	2791402738	-283621054
11871	-66600	2157,182	-66467,7	4653433,4	4417958769	-143382973
10316	-159388	602,1818	-159256	362622,942	25362386669	-95900903,4
9489	-26491	-224,818	-26358,7	50543,2149	694782503,4	5925921,14
8509	22339	-1204,82	22471,27	1451586,85	504958098	-27073798
8002	58356	-1711,82	58488,27	2930321,49	3420878047	-100121289
7134	39727	-2579,82	39859,27	6655461,85	1588761622	-102829676
6685	77376	-3028,82	77508,27	9173739,58	6007532341	-234758466
5336	21921	-4377,82	22053,27	19165292	486346838	-96545218,3
5138	82835	-4575,82	82967,27	20938112	6883568344	-379643155
Сума						
106852	-1455	0	0	185901748	52161035448	-1442932547
Середнє значення						
9713,82	-132,273					

Джерело: створено авторами за даними [6]

Таблиця 2

**Частка населення окремих країн Європи, яка використовує Інтернет
для Інтернет-банкінгу, за 2016–2023 рр., %**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Відхилення 2016/2023
Норвегія	91,23	92,34	93,12	95,23	93,68	96,13	95,84	96,85	5,62
Нідерланди	84,69	88,91	88,94	90,63	89,41	90,76	90,72	95,13	10,44
Естонія	78,59	79,23	80,36	80,72	79,84	81,51	83,36	84,89	6,3
Ірландія	52,34	57,64	57,67	67,39	68,99	76,87	82,87	83,77	31,43
Чехія	51,36	56,55	62,42	67,96	69,66	72,78	77,09	79,84	28,48
Бельгія	64,48	66,63	68,74	71,18	75,30	75,26	79,51	79,60	15,12
Австрія	53,34	57,49	58,41	62,78	65,79	71,31	73,13	77,17	23,83
Франція	59,36	62,01	63,48	65,55	–	71,60	67,86	72,41	13,05
Іспанія	43,15	46,18	48,66	54,88	62,10	65,16	69,60	71,45	28,3
Угорщина	35,26	37,70	41,27	46,70	51,31	55,98	61,04	65,52	30,26
Хорватія	38,33	33,30	40,74	46,46	50,15	55,53	57,96	61,88	23,55
Польща	39,11	39,77	44,01	47,27	49,49	52,24	55,55	59,09	19,98
Німеччина	52,97	55,56	58,84	61,10	64,91	50,35	48,58	57,22	4,25
Греція	19,16	25,12	27,28	30,51	36,55	42,40	49,78	52,01	32,85
Італія	28,96	30,83	33,83	36,31	39,45	45,15	48,35	51,55	22,59

Джерело: проаналізовано авторами за даними [7; 10]

мобільного банкінгу в Україні залишається нижчим, ніж країнах Європи, хоча й демонструє позитивну тенденцію розвитку (рис. 4).

З діаграми видно, що кількість користувачів мобільного банкінгу в Україні стабільно зростає з 2016 по 2023 рік. У 2016 році послугами мобільного банкінгу користувалося лише 20% населення, а у 2023 році цей показник зріс майже вдвічі і досяг 46%. Найбільший приріст спостерігався у 2020–2021 роках, що пов'язано з пандемією COVID-19 та карантинними обмеженнями. Загалом, хоча мобільним банкінгом користується менше половини населення країни, можна сказати, що він стає все більш популярним в Україні.

Сучасні трансформаційні тренди, цифровізація економіки, мають значний вплив на ландшафт банківського сектору. Одним із драйверів поширення використання інноваційних досягнень у сфері банківської справи стала пандемія COVID-19, зокрема збільшилася частка онлайн-платежів та кількість клієнтів, які стали користувачами мобільних додатків. Серед українських лідерів у номінації «Мобільний банкінг» – ПриватБанк та Універсал Банк (табл. 3).

За останній час, в умовах глобальних викликів, необанки продемонстрували свої переваги, забезпечуючи клієнтам зручний дистанційний сервіс завдяки розвиненій цифровій

Таблиця 3

Рейтинг українських банків у номінації «Мобільний банкінг» за 2023 р.

Місце в рейтингу	Банк	Назва мобільного застосунку
1	ПриватБанк	Приват24
2	Універсал Банк	Monobank
3	Сенс Банк	Sense SuperApp
4	Ощадбанк	Мобільний Ощад
5	А-Банк	ABank24
6	ОТП Банк	OTP Bank UA
7	Укргазбанк	Екобанк
8	Укрсиббанк	UKRSIB Online
9	ПУМБ	ПУМБ Online
10	Креді Агріколь Банк	CA+

Джерело: створено авторами за даними [9]

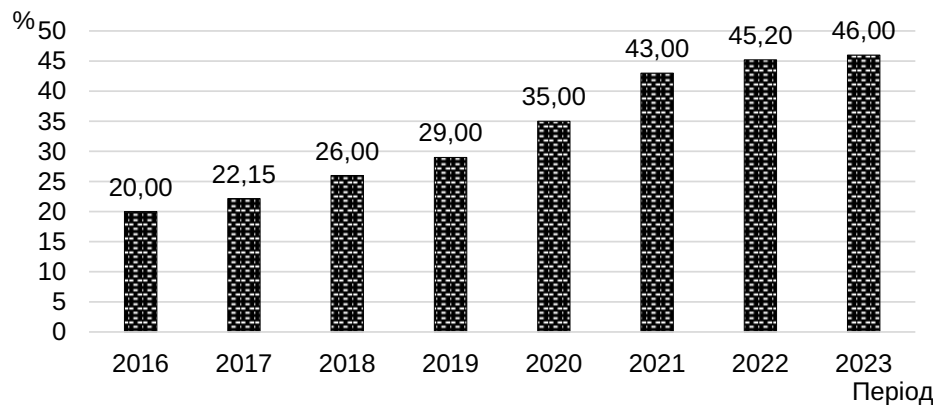

Рис. 4. Кількість користувачів мобільного банкінгу в Україні за 2016–2023 рр.

Джерело: створено авторами за даними [8]

інфраструктурі, безпаперовому документообігу, електронному підпису та іншим сучасним технологіям. Необанки активно завойовують ринок роздрібного банкінгу, обслуговуючи значну частину населення планети. Серед найбільш відомих необанків світу можна виділити NuBank (Бразилія), Chime (США), Revolut (Великобританія) та SoFi (США).

Українські необанки також демонструють динамічний розвиток, не відстаючи від світових тенденцій. Заснована українцями платформа FinTech Farm залучила 22 млн доларів інвестицій для запуску необанків у партнерстві з іншими світовими банками. Серед вітчизняних необанків варто відзначити Monobank, O.Bank, Neobank та Izibank.

Відкритість до технологічних інновацій та активна співпраця з FinTech-компаніями забезпечують ефективність сучасної бізнес-моделі банку та його конкурентоспроможність. Це сприятиме інтеграції банків та FinTech і розвитку відкритого банкінгу.

Висновки. Отже, сучасний світовий банківський сектор переживає період радикальних змін, спричинених цифровою трансформацією та комплексним впливом різних факторів. З одного боку, цифрова трансформація спонукає клієнтів до використання все більше цифрових каналів для отримання банківських послуг, а з іншого – вона дозволяє створювати нові банківські продукти та співпрацювати з FinTech-компаніями для розробки інноваційних моделей бізнесу. Цифровізація переписує правила того, як банки конкурують. Щоб скористатися можливостями, які вона надає, потребуються інвестиції, ретельне планування та скоординоване прийняття рішень, що охоплює весь банк. Якщо банкам вдасться вирішити численні стратегічні проблеми, що виникають у зв'язку з цифровими досягненнями, вони зможуть позиціонувати свої установи для ефективної конкуренції та захоплення нової, довгострокової траєкторії зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ачкасова С. А., Алфімова А. С. Управління конкурентоспроможністю банків у сфері цифровізації та FinTech. *Матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Фінанси: теорія і практика»*. Київ: Національний авіаційний університет, 2021. С. 74–76. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54580>
2. Гасій, О., Скорба, О., Рошко, Н. Вплив інтернет-банкінгу та мобільних додатків на зручність та доступність банківських послуг для клієнтів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3466/3393>
3. Шелудько С. А., Браткевич П. П. Вплив цифровізації на банківський бізнес в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 5. С. 334–339. URL: http://pev.kpi.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/59.pdf
4. Веселий І. О. Конкурентоспроможність цифрових банків в банківській системі України в умовах посиленої діджиталізації: маркетинговий аспект. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 6 (276). URL: https://eco-science.net/wpcontent/uploads/2024/06/6.24._topic_Ilya-O.-Veselyi-107-115.pdf
5. Кількість структурних підрозділів банків (у розрізі банків). Наглядова статистика. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#5>
6. Доходи та витрати банків України. Наглядова статистика. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#5>

7. Бідюк П. І., Терентьев О. М., Просьянкіна-Жарова Т. І. Прикладна статистика : навч. посіб. Вінниця : ПП "ТД" Едельвейс і К», 2013. 304 с.
8. Переможці в номінації «Мобільний банкінг». 25 провідних банків України. URL: <https://banksrating.com.ua/news/peremozhtsi-v-nominatsiyi-mobilnyj-banking-2/>
9. Individuals using the internet for internet banking. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tin00099/default/table?lang=en>
10. Share of Mobile Banking. Banking – Ukraine. Statista. URL: <https://www.statista.com/outlook/fmo/banking/ukraine#mobile-banking>

REFERENCES:

1. Achkasova S. A., Alfimova A. S. (2021) Upravlinnia konkurentospromozhnistiu bankiv u sferi tsyfrovizatsii ta FinTech [Management of banks' competitiveness in the field of digitalization and FinTech]. *Materials of the 12th International Scientific and Practical Internet Conference "Finance: Theory and Practice"*. K.: National Aviation University, pp. 74–76. Available at: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54580> (in Ukrainian)
2. Hasii, O., Skorba, O., Roshko, N. (2024) Vplyv internet-bankinhu ta mobilnykh dodatkov na zruchnist ta dostupnist bankivskykh posluh dlia kliientiv v Ukraini [The impact of Internet banking and mobile applications on the convenience and accessibility of banking services for clients in Ukraine]. *Economy and society*. No 59. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3466/3393> (in Ukrainian)
3. Sheludko S. A., Bratkevych P. P. (2019) Vplyv tsyfrovizatsii na bankivskiy biznes v Ukraini. Pryazovskyi ekonomichniy visnyk [Impact of digitalization on banking business in Ukraine]. *Pryazovsky Economic Bulletin*. No 5, pp. 334–339. Available at: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/59.pdf (in Ukrainian)
4. Veselyi I. O. (2024) Konkurentospromozhnist tsyfrovnykh bankiv v bankivskii systemi Ukrainy v umovakh posylenoi didzhytalizatsii: marketynhovyi aspekt [Competitiveness of digital banks in the banking system of Ukraine in conditions of increased digitalization: marketing aspect]. *Actual problems of the economy*. No. 6 (276). Available at: https://eco-science.net/wpcontent/uploads/2024/06/6.24._topic_Ilya-O.-Veselyi-107-115.pdf (in Ukrainian)
5. Number of structural subdivisions of banks (by banks). Supervisory statistics. Official website of the National Bank of Ukraine. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#5> (in Ukrainian)
6. Income and expenses of Ukrainian banks. Supervisory statistics. Official website of the National Bank of Ukraine. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#5> (in Ukrainian)
7. Bidiuk P. I., Terentiev O. M., Prosiankina-Zharova T. I. (2013) Prykladna statystyka [Applied statistics] navch. posib. [teaching. manual]. Vinnytsia: PP «TD «Edelweiss and K». 304 p. (in Ukrainian)
8. Winners in the «Mobile Banking» nomination. 25 leading banks of Ukraine. Available at: <https://banksrating.com.ua/news/peremozhtsi-v-nominatsiyi-mobilnyj-banking-2/> (in Ukrainian)
9. Individuals using the internet for internet banking. Eurostat. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tin00099/default/table?lang=en>
10. Share of Mobile Banking. Banking – Ukraine. Statista. Available at: <https://www.statista.com/outlook/fmo/banking/ukraine#mobile-banking>